

Bertelsmann

Que de cop i volta s'ajuntin en un mateix acte d'homenatge a un ex-cap del govern espanyol, a Barcelona, cinquanta polítics i empresaris de primera fila, no passa cada dia. Potser a Madrid aquestes coses són més freqüents, i ja no diguem a París. Però veure, com es va veure fa un parell de setmanes, Pujol, Maragall, Serra, Zaplana, Abril Martorell, Carrillo i molts més, amb Calvo Sotelo i Aznar, fent un homenatge a Adolfo Suárez, tot un divendres a la nit, en una casa de l'Eixample, no és normal.

El primer que podem preguntar-nos és qui carai té aquesta irresistible capacitat de convocatòria per aconseguir que tantes patums alhora retardin el començament del cap de setmana. Adolfo Suárez? Potser sí, però tenint en compte que l'ex-cap de govern està autènticament retirat i que quasi no surt de casa, no serveix com a resposta. No cal anar gaire lluny: els organitzadors de la *moguda* van ser els alemanys de l'imperi Bertelsmann, el principal grup de comunicació de tot Europa.

Bertelsmann va començar les activitats a l'estat espanyol fa trenta-quatre anys, molt abans que Suárez fos president del govern espanyol i més o menys quan Jordi Pujol estava a la presó de Saragossa pels fets del Palau de la Música. En aquella època el grup alemany va fundar el Círculo de Lectores que té la seu a Barcelona i és l'empresa que l'altre dia va organitzar l'homenatge a Suárez. En aquests trenta i tants anys, Bertelsmann ha provat diferents negocis a l'estat espanyol i ara sembla que els que li rutllen més bé són les impremtes Printer i Eurohueco, l'editora de revistes G+J, l'editorial Plaza & Janés i el Círculo.

Molta gent coneix el Círculo. És un club de lectors que publica llibres en castellà i els ven per correspondència als socis, un sistema importat precisament d'Alemanya. Des de fa set anys el Círculo té també un Cercle de Lectors, una filial que es dedica a editar en català i a hores d'ara té uns 25.000 socis, segons ells mateixos. De tota manera, l'edició de llibres i publica-

cions és l'origen de Bertelsmann però ara ja no és la principal activitat del grup.

Només editant llibres no s'arriba a les cotes de poder empresarial i potser també polític a què ha arribat aquesta empresa familiar alemanya. No n'hi ha prou. Reinhard Mohn hi ha arribat a base de pensar i d'encertar-la, des del dia en què es va fer càrrec de la petita editorial fundada pel seu besavi, Carl Bertelsmann, fins ara, als 75 anys d'edat, en què fa de mecenes i dirigeix la Fundació Bertelsmann des del seu retir daurat

d'Alcúdia, a Mallorca. Dels llibres, Mohn va saltar a les publicacions periòdiques (*Stern*, *Der Spiegel*...), a les companyies discogràfiques (Ariola, RCA...) i, finalment, a la televisió.

Ara té una important aliança amb el Canal Plus francès i el 50% de RTL, la potent Ràdio Televisió Luxemburg. Mig món vigila els seus moviments per veure amb qui s'ajuntarà a l'estat espanyol i a Amèrica. Tot això sí que comença a donar la mesura de la influència i les relacions d'aquest grup alemany: per exemple, el seu soci francès Canal Plus és accionista del Canal Plus espanyol, juntament amb el grup PRISA de Jesús de Polanco, que edita el diari *El País*. I RTL tampoc no és cap broma. El president de la companyia luxembur-

guesa és el liberal Gaston Thorn, ex-president de la comissió europea, que té boníssimes relacions amb Jordi Pujol i passa moltes temporades en una casa que té a Calella de Palafrugell, a l'Empordà.

Són molts motius perquè Bertelsmann "tingui poder de convocatòria". Perquè hagi estat un grup aviciat pels polítics d'aquí, especialment per Pujol, bon conegedor de la cultura i la història germàniques i, com qui diu, "mantenedor" de les inversions alemanyes a Catalunya. Mai no se sap. En el cas de Bertelsmann, les atencions podrien sortir doblement a compte, ara que els grans grups empresarials del sector es juguen gairebé a cara o creu el futur del panorama comunicatiu europeu i mundial. ■

JORDI FORTUNY

“Mig món vigila els moviments de l'imperi alemany Bertelsmann per veure amb quins grups de comunicació s'aliarà a l'estat espanyol i a Amèrica.”